

SZATMÁR-BEREGI ÖRÖKSÉGTÚRA

TEMPLOMOK, VULKÁNOK, LÁPOK

A Szatmár-Beregi örökségtúra általában a szezonnyitó túránk, ahogy idén is, de most csavarunk rajta egyet és nem a megszokott útvonalon haladva új látványosságokat, új élményeket kutatunk fel. Ezúttal a műemlékek mellett a túra főszereplői a vulkánok, a lápok és a pálinka. A Szatmár-Beregi örökségtúra Magyarország észak-keleti szegletének, a Felső-Tisza-vidék „epicentrumának” felfedezésére irányul. Arra a vidékre, amelyet Móricz Zsigmond, e táj egyik leghíresebb szülőlte, a történelmi Magyarország utolsó tündéri mezejének nevezett. Ez a vizek által körbezárt érintetlen táj, természetvédelmi területekben rendkívül gazdag és túralehetőségek egész tárházát kínálja az ide érkezőknek. A folyók mentén több száz kilométer hosszan tekeregnek a forgalomtól elzárta aszfaltozott töltéskoronák. Egymástól karnyújtásra lévő, hangulatos, csendes kis falvak között, az illatos Szatmár-beregi alma és szilva ültetvényeken keresztül, csodálatos természeti környezetben vezet utunk arra a vidékre, amely a középkori templomok földje.

Ezúttal a túrát Záhonyból indítjuk, amely Magyarország egyik legjelentősebb vasúti végpontja, így bármerről is érkeztek, vasúttal is könnyedén el tudtok jutni a túra kezdő pontjára. Amennyiben szeretnétek Nyíregyháza és Záhony között tudjuk vállalni a kerékpárotok szállítást külön térítés ellenében. Záhony-Zsurk-Tiszaszentmárton-Eperjeske-Tiszaszomorós után, Lónyánál komppal lépünk be a beregi Tiszahátra, ahol megtekintjük a Felső-Tisza-vidék egyik legkülönlegesebb templomát és a Lónyay család nemrégibe kriptáját. Lónya annak a lónyai- családnak az ősi birtoka volt, melynek leghíresebb tagja Lónyay Menyhért, a dualizmus korában pénzügyminiszter és miniszterelnök is volt. Az 1300-as évek elejéről származó templom falai, padlójától, a mennyezetig tele vannak különböző korokból származó freskókkal, amelyek csak néhány éve, a tiszai árvízi helyreállítások során bukkantak elő a vastag vakolatrétegek mögül. A templom előtt álló fa harangtornyot a Felső-Tisza-vidék legszebb haranglába-ként tartják számon. Ezt követően a Tisza melletti töltésen Tiszaadonyig tekerünk tovább, onnan pedig Barabást vesszük célba. A Barabás határában álló Kaszonyi-hegy természetvédelmi terület, ahol a Hortobágyi Nemzeti Park szakvezetésével egy rövid gyalogos vulkántúra indul. Vulkanikus hegy az Alföld peremén, azt gondoljuk ez már önmagában elég titokzatos, kétségkívül nem mindennapi természeti környezetről van szó. Ezt követően Vámosatyára indulunk, ahol megtekintjük az 1540-es években épült vár romjait és a világörökségi várományos listán álló református templomot. Az első túranap zárása Beregdaróc, ahol az impozáns Hét Csillag Üdülőközpontban szállunk meg. Az Üdülőközpontnak van wellness részlege, így ha van kedvetek hozhatok ehhez szükséges ruházatot is.

A második napot a tarpai nagyhegyen egy újabb vulkántúrával kezdjük, amelyet egy két órás gyalogtúra és szakvezetés keretében fedezünk fel. A tarpai nagyhegy geológia, természetföldrajzi és régészeti szempontból is kiemelkedő jelentőségű természetvédelmi oltalom alatt álló terület. Az örökségtúra következő kultúrtörténeti emléke a gótikus eredetű tarpai református templom, amelyet tekintélyes méretű 15. századból származó freskói és fa berendezési tesznek igazán látványossá. Ezt követően Márokpapi felé indulunk, ahol felkeressük a falu parányi középkori templomát. A következő úti cél Csaroda, itt azonban nem csak a híres nevezetes csarodai református templomot tekintjük meg, amely a Felső-Tisza-vidék ikonikus műemléke. A Csaronda-patak árteréből kiemelkedő csarodai református templom Magyarország egyik legismertebb középkori eredetű falusi temploma, amelyet az Árpád-kori templomok mintapéldájaként szokás említeni. Ezúttal a jégkorszakból származó beregi lápok felfedezésére is indulunk, amelyek az alföldi egyedülálló növényviláguk miatt különleges atmoszférájú területek kizárólag szakvezetővel látogathatók, amelyet gyalogosan tudunk megközelíteni. A következő állomásunk a tákos református templom. Tákos templomáról vált nemzetközi szinten ismertté, amelyet úgy emlegetnek erre, hogy a mezítábas Notre Dame. Hogy miért is kapta ezt a nevet, mindenki meg fogja érteni, ha belép ebbe a parányi kis 18. században épült templomba. Ezt követően Tákos-Jánd-Gulács-Tivadar irányába tekerünk tovább. Tivadarnál lépjük át a Tiszát és végig a töltés mellett haladva érkezünk a túranap zárópontjára, a híres neves Panyolára, amely pálinkájával és fesztiváljával írta be magát a köztudatba. A napot főzdelátogatással és pálinka kóstolással zárjuk a Panyolai Szilvóriumba, ahol egy hamisítatlan szatmári vacsora is vár benneteket. A szállásunkat a falu hangulatos vendégházai fogadják el.

A harmadik nap reggel Kérszemjén-Nábrád-Fehérgyarmat irányába indulunk, innen pedig a Szamos-menti töltésen érkezünk meg Cégénydányádra. Cégénydányádon egy újabb természetvédelmi területet felkeresünk. Mivel a múzeumok látogatása egyelőre nem lehetséges, a Kőlcsey-Kende kúria angol parkjával fogunk megismerkedni egy rövid szakvezetés keretében. A Szamos-mentén folytatjuk utunkat, Gyügye és Szamosújlak irányába, ahol kiváló Europa Nostra díjas műemléket tekinthetnek meg a résztvevők. Az örökségtúrát Fehérgyarmaton zárjuk.

ELSŐ NAP (2020. június 12): a táv hossza: 77,1 km:

Indulás: Gyülekező a záhonyi vasúti állomáson 10.30 órakor, indulás 11.00 órakor. Azok, akik vasúttal érkeznek, egyedileg kell leszerelniük a vasúti közlekedésüket és a kerékpárszállítást, ezért kérjük időben tájékozódjanak a MÁV-nál. Amennyiben igényt tart rá a jelentkező a kerékpárszállítást térítés ellenében tudjuk vállalni 20 kerékpárig Nyíregyháza és Záhony között. A szállítást biztosításának költsége 1.000 Ft/kerékpár.

Útvonal: Záhony – Zsurk (5,3 km) – Tiszaszentmárton (3,3 km) – Eperjeske (3,8 km) – Tiszaszomorós (3,7 km) – Lónya (3,2 km) – Tiszaadony (25 km) – Vámosatyra (13 km) – Barabás, Kaszonyi-hegy (10,5 km) – Beregdaróc (9,3 km).

Látnivalók: Lónyai református templom, Lónyay család kriptája, Vámosatyai református templom, Büdi várom, Kaszonyi-hegy természetvédelmi terület.

Ebéd: Az első napon ebédre étkezési lehetőséget nem biztosítunk.

Szállás, vacsora, reggeli: Hét Csillag Üdülő és Konferencia Központ: <http://www.hetcsillag.hu/>.

MÁSODIK NAP (2020. június 13): a táv hossza: 57,3 km

Útvonal: Beregdaróc – Beregsurány (5,5 km) – Tarpa (6,8 km) – Márokpapi (5,7 km) – Csaroda (6 km) – Tákos (5,2 km) – Hetefejércse (6,6 km) – Tivadar (9,2 km) – Panyola (12,3 km).

Látnivalók: Gyalogtúra a tarpai Nagy-hegyen (időtartam 2 óra); Tarpai református templom; Márokpapi református templom; Gyalogtúra a csarodai Báb-tavához (időtartam 1,5 óra); Csarodai református templom; Tákos református templom.

Ebéd: Igény esetén a Hét Csillag Üdülőközpont hideg úticsomagot biztosít.

Vacsora: Pálinka kóstolás és vacsora a Panyolai Szilvóriumban: <https://panyolai.hu/kostolas-programok/>

Szállás, reggeli: Falusi szálláshelyek Panyolán (egyvetetés alatt):

HARMADIK NAP (2019. június 14.): a táv hossza: 35,3 km

Útvonal: Panyola – Kérszemjén (3,4 km) – Nábrád (3,3 km) – Fehérgyarmat (6,9 km) – Cégénydányád (7,2 km) – Gyügye (1,8 km) – Szamosújlak (1,7 km) – Fehérgyarmat (11 km).

Látnivalók: Cégénydányádi Kőlcsey-Kende kúria parkja, Gyügyei református templom, Szamosújlaki református templom.

Ebéd: Ebédet erre a napra nem biztosítunk, igény esetén Fehérgyarmaton több étterem áll rendelkezésre.

Visszaút: A visszautat mindenkinek egyénileg szükséges megoldania. Amennyiben valaki vasúttal szeretne hazajutni, kora délután járatokkal már kalkulálhat. A kerékpárokat Fehérgyarmatról Nyíregyházára között külön térítés ellenében el tudjuk szállítani.

A TÚRA TELJES HOSSZA: 170 km.

Költségek: A túra önköltsége, az étkezés gyakorisága szabadon választott, amelyet a túra előtt pontosítunk! Az önköltség mértékéről a regisztráció folyamán tájékoztatjuk a jelentkezőket. Részvételi, nevezési díjat nem számítunk fel. A kerékpártúra időtartama alatt szervezett idegenvezetést, túravezetést és kerékpáros szervizszolgáltatást ingyenesen biztosítunk.

Kerékpárszállítás és kerékpárbérlés: 20 db kerékpár szállítást tudjuk vállalni június 12.-én Nyíregyháza és Záhony között, június 14.-én pedig Fehérgyarmat és Nyíregyháza között. A kerékpárszállítás díja kerékpáronként Nyíregyháza-Záhony között, 1000 Ft; Fehérgyarmat-Nyíregyháza között szintén 1000 Ft.

Igény esetén bérelhető kerékpárokat biztosítunk a résztvevőknek az örökségtúra időtartama alatt. KTM JOY kerékpárok bérelhetők, melynek napi díja 3000 Ft/kerékpár/nap. Aki a túra teljes időtartama alatt bérel kerékpárt, a harmadik nap ingyenesen biztosítjuk (kerékpárbérlés a túra teljes időtartama alatt 6000 Ft)

Azok számára, akik autóval érkeznek Záhonyba, igény esetén transzforszolgáltatást nyújtunk. Térítés ellenében vállaljuk, hogy a sofőröket (maximum 8 fő), visszaszállítjuk a parkoló autóhoz a túranap végén, így a túra végén autóval tudnak hazajutni.

Felszerelés: A KRESZ - előírásnak megfelelő, megfelelő műszaki állapotban lévő kerékpár és kötelező illetve javasolt felszerelése!

Szervezők: Deák Attila és Deák Rabi Eszter

Túravezetők: Virányi Zsolt, Deák Attila, Fábíán Péter

Jelentkezési határidő: 2020. június 8. (24:00 óra) a megadott elérhetőségeken.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK: Középkori Templomok Útja Egyesület

e-mail: kozepkoritemplomokutja@gmail.com

telefon: +36 30 446 8383

www.facebook.com/oroksegtura

www.oroksegtura.hu

A TÚRÁN MINDENKI SAJÁT FELELŐSSÉGÉRE VESZ RÉSZT, A RENDEZŐ SZERVEZETTEL SZEMBEN SEMMIFÉLE KÁRTÉRÍTÉSI IGÉNNYEL NEM LÉPHET FEL. A PROGRAM VÁLTOZTATÁSI JOGÁT FENNTARTJUK!

KÖZÉPKORI TEMPLOMOK ÚTJA
EGYESÜLET

